

ZNAČAJKE MORALNO-TEOLOŠKIH RADOVA PETRA ŠOLIĆA

Vojko Devetak, Šibenik

Proučavajući cjelokupni opus dr. Petra Šolića* na području moralne teologije očita je suvremenost njegovih postavki s obzirom na osobnost i dinamiku suvremenog čovjeka, ali i autorovo razborito otklanjanje konvencionalne metodike koja je postala neprimjerena suvremenom ljudskom napretku.

Šolić je suvremeni moralist koji pažljivo prati znakove vremena, pojavu novih problema i situacija te pronalazi nove putove kako nepromjenjiva moralna načela približiti, predložiti i primijeniti na novonastale probleme i mentalitet suvremenoga čovjeka. Šolićeve moralne postulate i postavke, njihov *aggiornamento* verificirali su najnoviji dokumenti Crkve: *Katekizam katoličke Crkve* (1992) i deseta enciklika Ivana Pavla II. *Veritatis splendor* (1993).

Šolić izlaže i tumači moralnu nauku Katoličke crkve prema uputama II. Vatikanskog sabora. Tu je na prvom mjestu neiscrpivi izvor: Božja objava. Nijedan drugi izvor ne može se usporediti s Biblijom. Stoga, autor dubljim proučavanjem objave nastoji je približiti i što prikladnije izreći suvremenom čovjeku. Biblija nije doduše izgrađeni cjelokupni sustav moralne teologije, ali joj daje temeljne smjernice i duh. Šolić ne tumači biblijsku poruku samovoljno, već onako kako to naučava Crkva, jer je samo njoj zajamčena pomoć Duha Svetoga u čuvanju i tumačenju Božje objave. Ne radi se toliko o tome da se kao argument navodi neki biblijski tekst, nego da se problemi ljudskog života osvijetle i rješavaju u svjetlu božanske objave.

Razumije se, autor vodi računa i o svim mogućim izvorima za spoznaju Boga i svijeta u kojemu treba naviještati i propovijedati radosnu vijest. Zbog sekulariziranog i ateističkog svijeta posebno se poziva na svjetlo razuma, odnosno na naravni moralni zakon koji se izražava u psihosomatskom totalitetu svake ljudske osobe, a koja je veoma daleko od svakog biologizma i naturalizma. "Naravni zakon nije drugo nego svjetlo razuma što ga je Bog u nas ulio" (Toma, VS 10). To je zakon kojega se ne može ne znati, barem u osnovnim načelima. Stoga se na njega često poziva i II. Vatikanski sabor, npr. u *Deklaraciji o ljudskoj slobodi*.

Iako današnje vrijeme, pozivajući se na vlastitu zrelost da spozna istinu, ne pokazuje simpatije prema crkvenom učiteljstvu, Šolić ne podliježe napasti da ga proglase nesuvremenim, i odbacujući svaki lažni irenizam i ulagivanje "učenima", slijedi nauku Crkve, jer je samo ona autentični tumač Božje poruke o moralu i vjeri. Suvremeni čovjek

* Predavanje održano prigodom predstavljanja knjige Petra Šolića, *Radost ljubavi. Studije i članci*, Crkva u svijetu, Split 1994, 412 str., na Teologiji u Splitu, 28. siječnja 1994.

svjestan svoje vlastite kreativnosti, smatra se autonomnim i de facto isključuje Boga kao partnera. Stoga je nužan auktoritet crkvenog učiteljstva da dade svoj sud, jer u moralnim pitanjima kad smo suci u vlastitoj stvari postoji rizik da upadnemo u subjektivizam i relativizam.

U moralnim pitanjima autor slijedi i nauku crkvenih otaca, osobito sv. Tome i sv. Alfonsa, jer je Crkva posebno preporučila da ih se može slijediti, što ne znači da je odobrila svako pojedino njihovo naučavanje. Autor u svojim radovima prati i moderne moraliste, ali se za njima ne zanosi niti ih nekritički prihvaća samo zato jer su reklamirani kao "moderni". To ne čini bez razloga. Šolić odbija i neka "moderna" svjedočenja, koja se u stvarima vjere i morala pozivaju na ankete i javno mišljenje, tzv. progresivnih naroda. Ako je nešto zlo u sebi, nikakvo javno mišljenje ne može ga učiniti dobrim (npr. pobačaj). Ako je neki narod progresivan u tehnici, ekonomiji, ne znači da je napredan i u etici.

Budući da mentalitet pozitivnih znanosti "oblikuje kulturu i način mišljenja drukčije nego u prošlosti" (GS 5), zatim korjeniti razvoj politike, fizike, psihologije našeg vremena, stoga autor itekako vodi računa o suvremenim znanostima o čovjeku, te nastoji povezati Božju riječ i svijet i držati ih u plodnom kontekstu. Personalizam, egzistencijalizam i psihoanaliza, uza sva skretanja i osakaćenja osobito na području morala, ponukali su Koncil i autora da više inzistira na vrijednosti i dostojanstvu osobe, njenoj emotivnosti, jedinstvenosti, individualnosti i promjenjivosti. Radikalni razvoj psihologije i nepredvidiva područja ljudske osobe Šolić ne mimoilazi; upozorava na njih ne u smislu da čovjeka opravda zbog raznih psihičkih znanih i neznanih lapsusa, nego da mu pomogne postići psihološku ravnotežu, da se oslobodi iracionalnih sila, da obuzda svoje podrazumske sile iz ljubavi prema Bogu, na što potpuniji način. Ovo je autor posebno razradio u temi o homoseksualizmu i masturbaciji.

Šolić je orijentiran prema ljudima i nastoji moral prikladno uskladiti s promjenama modernog svijeta koji se stalno i brzo mijenja, koji se nalazi u nekoj "krizi rasta". Sve to predstavlja nove poteškoće i postavlja teške probleme, te izaziva ljude na odgovor. Kad je Krist rekao: "Ne sudite" (Mt 7,1), nije li možda htio kazati da dobro ne poznajemo ni svoje srce a kamoli srce drugih. Šolić je rezerviran prema konvencionalnom moralu i unosi novosti, ali koje nisu u protuslovlju s tradicijom Crkve. Nije se požurio kritizirati tradicionalnu moralku, niti nijeće dosadašnje tvrdnje. Novost se sastoji u tome da se danas pojavljuju novi vidici i promatraju novi problemi, a stare se mimoilazi, jer nisu aktualni; sve se pak oblikuje novim duhom i predlaže novim stilom. Šolić to ne čini iz nekog pomodarstva ili oportunitizma, već zbog potrebe novog vjernika. I sam Bog objavljujući se "govorio je na način koji je odgovarao kulturama različitih vremena. Isto tako je i Crkva, živeći tokom stoljeća u različitim prilikama,

koristila tekovine raznih kultura, da bi svojim propovijedanjem pružila i izložila Kristovu poruku svim narodima“ (GS 58).

Šolić na prvo mjesto u teološkoj moralci postavlja konkretnu osobu u njenoj povjesnosti, dinamici, odgovornosti i slobodi; osobu koja se ostvaruje usred pluralizma kultura, slobodno etički optira i odlučuje se pred tolikim mogućim izborima. Poštiva dostojanstvo svake osobe, jer je svaka osoba Božja slika, ne tretira je kao obično sredstvo, a još manje kao predmet ili stvar. I u Božjem planu osoba nije čista brojka, već original s vlastitim smislom i vlastitim ciljem, ima u samoj sebi vlastiti osjećaj egzistencije, bilo vremenite bilo vječne. Stoga je kao i u Bibliji u Šolićevim radovima osoba temeljni subjekt morala. Cjelokupna osoba treba biti u funkciji onoga što čovjek jest: da ostvaruje svoju ljudsku i kršćansku bit. To je božanska teologija. Svaki je čovjek osobno pozvan od Boga na spas i svetost, na zajedništvo života u Kristu. “Gledaj! Danas preda te stavljam: život i sreću, smrt i nesreću.” (Pnz 30,15). Kršćanski moral, ili bolje rečeno kršćanski život, je dijalog spasa između osobnog Boga i čovjeka, dijalog u kojem Bog ima inicijativu jer je On onaj koji nas je prvi pozvao i prvi ljubio. Svatko je osobno pozvan i stavljen pred izbor i mora se osobno opredijeliti, prihvatiti ili odbiti taj transcendentni poziv. To se zbiva u svakom osobnom činu. Unutarnje osobno ponašanje je moralno dobro ili moralno zlo, prema tome da li je odgovor pozitivan ili negativan.

Šolić inzistira na osobnosti. Jer dvije osobe mogu učiniti jedan objektivno isti čin, ali on subjektivno nije isti zbog različitosti osoba i osobnih psihosomatskih situacija. Ako nas je Bog pozvao onda je morao i označiti put, pokazati određeni način življenja. Bog je to i učinio. U Starom zavjetu najprije po naravnom zakonu, zatim sklapanjem sinajskog saveza, Bog objavljuje svoju volju. U Novom zavjetu nastaje kvalitetni skok: od objave po događajima i riječima prelazi do samoobjave i samodarivanja Boga u Kristu. Krist u svojoj osobi i u svome djelovanju utjelovljuje osnovnu moralnu normu: “Učite se od mene” (Mt 11,29). “U svojoj dobroti i mudrosti odlučio je Bog da objavi Sebe i da saopći Otajstvo svoje volje (usp. Ef 1,9) kojim ljudi po Kristu, Riječi koja tijelom postade, u Duhu Svetome imaju pristup k Ocu ... Po toj nam je objavi dubina istine o Bogu i o čovjekovu spasenju u punom svjetlu zasjala u Kristu koji je ujedno i posrednik i punina sve objave” (DV 2). Starozavjetni i novozavjetni moral polariziran je u Kristu. U SZ sve ide prema Kristu, a u Novom sve polazi od Krista. Moralni zakon za kršćanina nije niz zapovijedi koje mogu u tančine opisati zahtjeve ljubavi. On je život koji je življen u punini Božje logike, sebedarivanja. Iz toga je nastala velika tema slijeđenja Krista: nema apstraktne dobrote koja bi bila izražena zbirkom propisa, postoji konkretna dobrotu; “dobar” je samo Bog i njegova slika koja je postala tijelo. Opsluživati zapovijedi, u sebi nije ništa: opsluživanje mora biti plod totalnog sebedarivanja, jer je slijeđenje Krista ono što spasava. Ako bismo vršili sve ono što zahtijeva dekalog i još mnogo više, a ne bismo slijedili Krista u logici savršenog sebedarivanja drugima u

božanskoj ljubavi, ništa nam ne bi koristilo (1 Kor 13). Etika zapovijedi je uska, minimalistička, protivna onome što Krist hoće. Stoga, II. Vatikanski sabor u prvi plan obnove moralne teologije postavlja kao temeljnu kategoriju radije "poziv" nego "zakon" premda taj isti poziv apsolutno veže čovjeka i očituje se u raznim zakonima i zapovijedima. Krist je na pristupačan, vidljiv i opipljiv način dao primjer jednog, savršenog, ljudskog života, koji je kao i naš bio uvjetovan najrazličitijim situacijama nalik na naše vlastite situacije. U Kristu je očito što naš život stvarno jest i kakav treba biti. To je onaj kristocentrizam, koji je ujedno i teocentrizam: "Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni" (Iv 14,6). Kristocentrizam dominira i prožima sve Šolićeve radove, a posebno njegov pristup čovjeku.

Dr. Šolić je predavao i katoličku društvenu nauku, traktat koji je oduvijek prisutan u Bibliji, ali je iznenađujuće nedostajao u konvencionalnom moralu koji je zanemarivao socijalnu savjest. To je fenomen kasnijeg razvoja, kojega ponajviše treba pripisati vanjskom pritisku socijalno iskorištavanih naroda, rasa i klasa. Stoga je i Koncil naglasio "obvezu [vjernika] da u ljubavi donesu plod za život svijeta" (OT 16). To je možda ponukalo neke teologe da s gledišta egzistencije prednost daju horizontalnoj, a ne vertikalnoj dimenziji ljubavi, pa tvrde da se samo u ljubavi prema bližnjemu ostvaruje i vlastita ljubav prema Bogu. Šolić nije podlegao toj modernoj uskoj inicijativi, svjestan da postoji i direktna i izričita ljubav prema Bogu. U susret čovjeku dolazi osobni božanski Ti, koji također traži realni osobni dijalog ljubavi s nama.

Spomenute stavove i načela dr. P. Šolić uokviruje u svoje posebne radove. Oprezno, dokumentirano, nenametljivo razrađuje teme koje su nekoć bile na marginama, a danas su u središtu društvenog i osobnog života. One se zbog svoje dramske aktualnosti naprosto nameću moralistima, a postale su predmet posebnih crkvenih dokumenata: *Humanae vitae*, *Persona humana*, *Veritatis splendor*. Pad morala i ljudskog dostojanstva na području seksualnosti, protuprirodno manipuliranje ljudskim genima, liberalizacija pobačaja i genetski inženjering nisu samo aktualni problemi za vjernike nego i za sve ljude, jer ugrožavaju osobni i društveni život. O tim temama Šolić raspravlja na vrlo delikatan, ozbiljan, znanstven, uvjerljiv i suvremen način. Ne nameće svoj sud, već vodi čitatelja da na temelju logičnih i stvarnih argumenata sam izvede zaključak.

Autor pokazuje i dokazuje da je ljudsku seksualnost htio i stvorio Bog. A sve što je Bog stvorio jest dobro. U sukladnosti s Božjim planom puno ostvarenje seksualnosti zbiva se u psiho-fizičkom sjedinjenju muža i žene u braku, i samo u braku seksualnost je izraz totalnog sebedarivanja u ljubavi i izvor novih života. Što Bog može učiniti po drugome, ne čini sam. Bračno sebedarivanje u ljubavi i rađanje djece, koja su vidljivi znak te ljubavi, nije drugo nego odsjev božanske ljubavi i stvaralačke djelatnosti.

Dr. Šolić pobija neosnovanost tradicionalne dualističke antropologije, jer nije u skladu s ljudskom naravi, ni s Objavom, niti s naukom Crkve. Dualistička antropologija razdvaja čovjeka na tijelo i duh, kao da se radi o dvije međusobno oprečne komponente, kida osobno psiho-fizičko jedinstvo čovjeka, a seksualnost promatra samo kao funkciju tijela, te u njoj gleda neprijatelja duha pa je prezire. Autor kao i crkveno učiteljstvo slijedi biblijsko poimanje čovjeka i naglašava "jedinstvo tijela i duše" (GS 14) i na seksualnom području, i u skladu s današnjim sigurnim spoznajama po kojima ljudska seksualnost nije ni parcijalni, ograničeni, akcidentalni segment, niti biološka funkcija ljudske naravi, nego svojstvo koje karakterizira cjelokupnog čovjeka (*Persona humana* 1).

Autor odbacuje danas vrlo prisutan dualizam koji naglašava ljubav, a niječe svrhovitost seksualnosti za prokreaciju novih života i promatra samo parcijalni smjer, tj. sebedarivanje kojim se očituje međusobna ljubav, a pozitivnom intervencijom isključuje njezinu svrhovitost: rađanje novih života, što je po njima moralno dozvoljeno. To poimanje koje dozvoljava pozitivno ispuštanje te svrhovitosti pravi se da ne pozna određene biološke stvarnosti gdje se ne radi o izoliranoj biologiji, već o cjelovitom čovjeku. Puno ostvarenje ljudske seksualnosti po sebi vodi i teži prokreaciji. Taj poredak je izopačen kad se ostvarenje seksualnosti razlučuje od njene finalizacije, tj. prokreacije.

Posebno, zbog danas prisutne ostavštine materijalističkih mislilaca, naglašava nelogičnost i neodrživost vitalističko-hedonističke antropologije koja smatra da je otkrila ljudsku narav u biološkom i nagonском, te pledira za fizičku seksualnost izoliranu i odvojenu od bilo kakve moralne norme. Prenaglašava tjelesno na račun osobne cjelokupnosti. Među sadržajima seksualnosti fizičkoj se ugodnosti dodjeljuje istaknuto mjesto. Ta se pojava u praksi ostvaruje i rado prihvaća zbog činjenice ljudske slabosti. Takva gledišta nastoje se i teoretski opravdati. Vulgarna literatura uzdiže seksualni neosobni užitek odijeljen od seksualnog dijaloga ljubavi na jednu od najviših ljudskih vrednota. Takvo poimanje ne priznaje psiho-fizičku narav čovjeka i njegove seksualnosti. Međutim, mladi ipak sve više doživljavaju činjenicu da seksualna fizička ugodnost, potisnuta na jednostran i egoističan način ne donosi čovjeku traženu sreću, koji je po svojoj naravi usmjeren na osobno i cjelovito seksualno zajedništvo u ljubavi totalnog sebedarivanja.

Ne može se govoriti o seksualnosti s omalovažavanjem. Nema sumnje da su se tijekom vremena promijenili mnogi uvjeti i okolnosti života, ali svaki se život mora kretati u okviru nepromjenjivih načela koja su bitna za ljudsku osobu i ne može ih se dovoditi u pitanje zbog novonastalih kulturnih prilika. "Sukladno kršćanskoj predaji i nauci Crkve, a i spoznaji zdrava razuma, čudoredni seksualni poredak odnosi se na tako uzvišene vrednote ljudskog života da je svako izravno kršenje toga poretka objektivno teške naravi (PH 10).

Posebno važan problem kojem autor pristupa s razumijevanjem jest problem *predbračnih odnosa*. Tu se ne misli na tinejdžerska nadmudrivanja utemeljena na biološkoj antropologiji i na nedgovornoj propagandi slobodne ljubavi, gdje mladi pitaju, zašto im Crkva ne dozvoljava ljubav. Njima je odgovoreno u prethodnom članku. Ovdje se pak radi o stasalim i zrelim osobama koje su se već odlučile međusobno sklopiti brak, ali im na putu stoje razne zapreke (ekonomske, stambene i dr.) koje o njima ne ovise. Oni se nalaze u posebnoj situaciji, žele ostati vjerni Bogu i mladenačkoj čistoći, a erotski poticaji su vrlo jaki jer se oni nalaze u bližnjoj ili kvazi bližnjoj grešnoj prigodi.

Autor je svjestan koliko na njih utječe suvremena permisivnost i laksnost, stoga ne napada njihova, s crkvenim stavovima neusklađena, reagiranja, već ih želi shvatiti, pomoći im i pokazati kako je njihova spolna uzdržljivost za njih i za njihovo buduće zajedništvo dobra. Tako je to postavio Bog koji najbolje poznaje ljudsku narav i koji stvarno voli svoju djecu i želi da budu sretni.

Vrlo argumentirano autor iznosi mnoge utemeljene, seksološke, psihološke, pravne i teološke razloge, koji ne opravdavaju i ne dozvoljavaju predbračne spolne odnose. Shvaća njihove poteškoće i borbe, pa im prijateljski i bez lažnog paternalizma predočava razna naravna i svrhunaravna sredstva kao profilaksu, što im može pomoći da bližnju grešnu prigodu pretvore u daljnju na što su od Boga i pozvani. Tu navodi *Izjavu* Kongregacije za nauk vjere, koja vrijedi za cjelokupno seksualno područje: "Valja ipak priznati da se kod grijeha u području spolnosti, gledamo li njihovu vrstu i uzroke, vrlo lako dogodi da nema potpuno slobodna pristanka što upozorava na razboritost i oprez pri prosuđivanju osobne odgovornosti. Ovdje svakako veoma pristaju riječi Svetog pisma: 'Čovjek gleda na oči, a Gospodin gleda što je u srcu' (PH 10).

Autor opširno raspravlja o spolnom druženju između osoba istoga spola koje nije u sukladnosti ni s naravnim ni Božjim poretom, jer partner spolnog združenja mora biti čovjek različitog spola. Tu protuprirodnu homoseksualnu pojavu liječnička znanost smatra bolešću. Autor i ovom suvremenom problemu koji sve više stupa u javnost pristupa realistički ozbiljno, ali i psihološkim analizama razlikovanja pojavnosti. Homoseksualnost je još uvijek otvoreno pitanje i znanost još nije potpuno osvijetlila njezine uzroke. Drugo je, naime, homofilija, tj. erotska sklonost bez seksualnih kontakata; drugo je pak urođena konstitucionalna seksualnost, ili dijelom urođena predispozicija osobe koja ne osjeća nikakvu sklonost prema osobi drugog spola, već traži kontakt s osobama istog spola; drugo je pak ona koja je plod lošeg odgoja, a drugo su opet prigodnjaci; posebna su stvar oni koji su žrtve zavodenja i pokvarenog ambijenta. Autor, da bi bio objektivan, ne libi se iznijeti razna mišljenja, pro et contra, zagovaratelja seksualne slobode, pa i branitelja koji smatraju da bi se to moglo dozvoliti osobama kojima je to urođeno.

Homoseksualne odnose, ma kakva bila predispozicija, ne može se smatrati objektivno normalnim. Prema objavi, naravnom poretku i nauci Crkve takvi su čini u svojoj biti neuredni i u nikojem se slučaju ne smiju odobriti jer su lišeni svoga bitnog i nenadomjestivog cilja. Što se pak tiče subjektivnog grijeha Kongregacija za nauk vjere kaže: "Ne može se zaključiti da su svi koji zbog te nastranosti trpe, za nju i osobno odgovorni" (PH 8). Autor slijedeći najnoviju nauku Crkve naglašava da o krivnji treba razborito prosuđivati, ali nikad tako kao da bi mogli zaključiti da je njihov postupak moralno opravdan. Ako se radi o urođenoj sklonosti treba takve prihvatiti s razumijevanjem i podržati ih u nadi da će nadvladati svoje osobne poteškoće. Njima bi također dobro došla medicinska pomoć, osobito naravna i vrhunavna sredstva da im se pomogne bar oslabiti loše nagnuće.

U raspravi o AIDS-u pisac govori o toj bolesti kao teškoj razarajućoj posljedici grijeha homoseksualnosti. O toj, kako je nazivaju "kugi XX. stoljeća" autor govori ozbiljno, zabrinuto, upozoravajući, ali humano i kršćanski. Takve bolesnike ne napada, ne naviješta smak svijeta, ne proklinje te na sigurnu smrt osuđene jadnike, već etičkim kodeksom i kršćanskim duhom pristupa tim suvremenim velikim patnicima. Ne osvrćući se na diletante koji kopnicu (AIDS) nazivaju Božjom kaznom, ni na neke koji sarkastično podmeću Crkvi da je iskoristila prigodu oživljavajući apokaliptično proročanstvo, te četvrtog konjanika kojemu je ime "Smrt" (Otk 6,7) proglašuje navjestiteljem smrti. Naprotiv pisac kršćanskom sućuti moli braću da ne bježe od takvih bolesnika, već da im pruže što je moguće veću duhovnu i tjelesnu pomoć i sugeriraju da se svojim patnjama nastoje upriličiti Kristu patniku. Oni su, naime, ona naša najmanja braća za koje Krist kaže: "Što god učinite jednom od ove moje najmanje braće, meni učinite" (Mt 25,40). U tom je duhu i Ivan Pavao II. u San Franciscu zagrlio bolesnika od AIDS-a.

Poslije "fizičke epohe" proučavanja misterija atoma i nuklearnih razbijanja ušli smo u eru koja bi se mogla nazvati "biološka epoha", kad su biokemija i biologija uspjele prodrijeti u najdelikatnije mehanizme života i započeli opasnu i nemoralnu igru s ljudskim spermatozoima, gambetama, zigotama. Na tom području pojavljuju se ozbiljne pojave manipuliranja i eksperimentiranja ljudskim genima. Na veliko se raspravlja i prakticira genetski inženjering, umjetna oplodnja, oplodnja u epruveti i izvan majčina krila, ženska samo-oplodnja i fabriciranje umjetnih i prirodnih gena da bi se proizvela savršena ljudska i životinjska bića, pa čak i degenerike i nakaze. Naš se autor osvrnuo na jednu takvu pojavu: na ljudsku oplodnju u epruveti. Postavlja moralni sud: sve je to po moralnim zakonima strogo zabranjeno, jer se ne događa na ljudski način, nije humano. Dijete koje bi nastalo na bilo kakav umjetan način ne bi bilo plod čina koji je po sebi izraz ljubavi. Čin iz kojeg dolazi novi život prema Božjoj odredbi mora biti ujedno biološki i osoban, bilo da se radi o heterolognoj, bilo

o homolognoj oplodnji. Tu su još upleteni mnogi problemi: psihološki, biološki, pravni, ekonomski, itd.

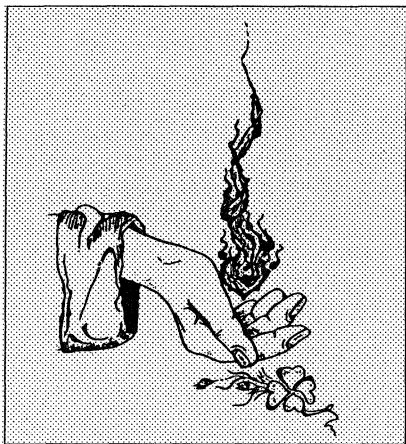
Bračna neplodnost zaista je teška stvar, ali moralni zakoni su apsolutni i intansigentni. "Nije dosta da je srce dobro, mora biti pametno i hrabro, osjećajnost zasljepljuje", reče Pijo XII. (AAS 1947, str. 438).

O ovim i drugim problemima o kojima piše dr. Šolić (pornografija, nudizam, masturbacija) moglo bi se još mnogo toga reći. Međutim, za bolju i širu informaciju i spoznaju najbolje je predloženu knjigu dr. Šolića ne samo pažljivo pročitati, nego i proučiti na dobro pojedinca i društva.

NOVE KNJIGE

ANTE MATELJAN

TRAGOVI TVOJE BLIZINE

kroz šumor stoljetnih krošnji
maslina mira
putovima svijeta ponijeti treba
malo radosti i komadić kruha
malo svjetlosti slobode
i Duha ljubavi

putovima svijeta ponijeti treba
pomalo svega a puno ljubavi

Cijena: 20 kuna

Narudžbe: *Crkva u svijetu*
Zrinsko frankopanska 19
58001 SPLIT, pp. 329
ili na tel/fax (058) 362-968
(od 8-12 sati)